

OBSAH

1. Zajímá vás čeština?	7
2. Obecně o slohu	12
3. Vyjadřování při běžném společenském styku	18
4. Slovo a slovní zásoba	21
5. Telefonický rozhovor, telegram	45
Žádost, životopis, vyplňování formulářů	49
6. Zvuková a grafická stránka slova	56
7. Vypravování	73
8. Rozšiřování slovní zásoby	83
9. Jednání na schůzích	98
10. Slovní druhy	105
Skloňování podstatných jmen	114
Skloňování přídavných jmen	121
11. Popis	125
Odborný popis	127
Popis pracovního postupu	131
12. Skloňování zájmen a číslovek	135
13. Charakteristika	143
Posudek	146
14. Slovesné tvary a jejich významy	149
15. Osobní a úřední dopis	160
Blahopřání	165
16. Referát	168
Výpisky, osnova, konspekt	174
17. Nástěnné noviny, rozhlasová relace	177
18. Čeština a slovenština	183
19. Výklad	191
20. Věta	199
Zvuková stránka věty, pořádek slov ve větě	199
Věty jednočlenné a dvojčlenné	210

21. Větné členy a vedlejší věty	216
Podmět, vedlejší věta podmětná	216
Přísudek, vedlejší věta přísudková	218
Předmět, vedlejší věta předmětná	219
Příslovečné určení, vedlejší věta příslovečná	221
Přívlastek, vedlejší věta přívlastková	223
Doplňek, vedlejší věta doplňková	227
22. Proslov	229
23. Rozhovor se zákazníkem	235
24. Úvaha	241
Kritika	247
25. Souřadné spojení vět a větných členů	252
Čárka ve větě jednoduché a souvětí	255
Členění souvislého textu	260
26. Obecné poznatky o jazyce	262

PŘEHLED TEMATICKÝCH OKRUHŮ

Jazyk a jazyková kultura

Zajímá vás čeština?	7
Čeština a slovenština	183
Obecné poznatky o jazyce	262

SLOH

Obecně o slohu	12
Vyjadřování při běžném společenském styku	18
Jednání na schůzích	98
Telefonický rozhovor, telegram	45
Rozhovor se zákazníkem	235
Žádost, životopis, vyplňování formulářů	49
Nástěnné noviny, rozhlasová relace	177
Vypravování	73
Popis: odborný popis, popis pracovního postupu	125
Charakteristika, posudek	143
Osobní a úřední dopis	160
Blahopřání	165
Referát	168
Výpisky, osnova, konspekt	174
Výklad	191
Proslov	229
Úvaha	241
Kritika	247

SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV

Slovo a slovní zásoba	21
Slovní zásoba a její slohové rozvrstvení	21
Slova a pojmy	24
Hodnocení slov z hlediska spisovnosti a slohové platnosti	25

Slohově zabarvená pojmenování	26
Odborné názvosloví	31
Změny slovního významu	34
Synonyma a jejich slohové využití	38
Slova významově protikladná	43
Rozšiřování slovní zásoby	83
Odvozování	84
Tvoření slov skládáním	89
Tvoření zkratk a zkratkových slov	91
Spojování slov v sousloví	92
Přejímání slov z cizích jazyků	93
Automatizace a aktualizace výrazu	96

PRAVOPIS	59
Cvičení (skloňování)	117
Cvičení (slovesné tvary)	154
Čárka ve větě jednoduché a v souvětí	255

MLUVNICE

Tvarosloví	105
Slovní druhy	105
Skloňování podstatných jmen	114
Skloňování přídavných jmen	121
Skloňování zájmen	135
Skloňování číslovek	139
Slovesné tvary	149
Tvary určité	150
Tvary neurčité	156

SKLADBA

Druhy vět podle postoje mluvčího	202
Věty oznamovací	204
Věty tázací	205
Věty žádací	208
Věty přací	209
Věty jednočlenné a dvojčlenné	210
Větné členy a vedlejší věty	216
Podmět, vedlejší věta podmětná	216

Přísudek, vedlejší věta přísudková	218
Předmět, vedlejší věta předmětná	219
Příslovečné určení, vedlejší věta příslovečná	221
Přívlastek, vedlejší věta přívlastková	223
Doplňek, vedlejší věta doplňková	227
Souřadné spojení vět a větných členů	252
Členění souvislého textu	260

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

Zvuková stránka slova	56
Zvuková stránka věty	199

PhDr. Naděžda Kvítková,
PhDr. Antonín Tejnor,
PaedDr. Jiří Foltýn

ČESKÝ JAZYK

pro učební obory středních odborných učilišť

Ilustroval Rudolf Štorkán

Obálku navrhl Bronislav Malý

Vydalo Státní pedagogické nakladatelství, n. p., v Praze roku 1989,
jako svou publikaci č. 13-00-11/1

Edice Učebnice pro střední školy

Odpovědná redaktorka Jana Šipková

Výtvarná redaktorka Olga Ludvíková

Technická redaktorka Jana Tarantová

Vytiskl MÍR, n. p., závod 1, Václavské nám. 15, Praha 1

Počet stran 272

AA 14,96 — VA 15,77 — Náklad 115 000 výtisků

Tematická skupina a podskupina 12/5

1. vydání

Cena brožovaného výtisku Kčs 12,50

101/23,821

221 1001

14-373-89 Kčs 12,50

ISBN 80-04-23889-0